Ушбу сонда: 2 ҚУТЛУҒ БАЙРАМ АРАФАСИДА | 3 ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИНИНГ ФАОЛ ҲИМОЯЧИСИ | 4 *Истиқлол нашидаси* БАХТИ БЕКАМ ОИЛА

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 20 август, жума №115 (762)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ВАТАН ОЗОДЛИГИ - ОЛИЙ САОДАТ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Олий Мажлис XV сессиясидаги маърузаси

Ҳурматли депутатлар!

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг охирги - XV сессияси улуғ байрамимиз - Мустақиллик кунининг саккиз йиллиги арафасида ўтмоқда.

Тарих учун саккиз йил катта муддат эмас. Лекин, холисона айтадиган бўлсак, шу қисқа давр мобайнида ҳаётимиз тубдан ўзгарди.

Ўзбекистонга ярим мустамлака, хом ашё етиштирувчи ўлка деб қараган, халқимизнинг миллий туйғуларига хос бўлган барча қадриятларни менсимасдан, тарихимиз, тилимиз ва маданиятимиз, анъана ва одатларимизни поймол этган зўравон ва манфур тизим барбод бўлди.

Таянчиси лаббайчи тўралар, амалдорлар, пойдевори маъмурий буйруқбозлик бўлган эски, ўта мафкуралашган, халқни ювош, итоаткор оломон деб биладиган тизим ўтмишда қолди.

Бугун юртимизда демократик, фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий давлатнинг мустаҳкам пойдеворини қўйилмоқда, кўпукладли, барқарор ривожланаётган бозор иқтисоди асослари шаклланмоқда.

Ҳаётимизнинг барча жабҳаларида, шаҳарларимиз, қўрғонларимиз ва қишлоқларимиз, ишлаб чиқариш ва иқтисодиётнинг бутун бошли йирик тармоқларида кишини лол қолдирадиган ўзгаришлар рўй бермоқда.

Бир сўз билан айтганда, янгиланиш, ислоҳотлар жараёни амалда турмушимизнинг деярли барча - сиёсий, иқтисодий, ижтимоий-маънавий соҳалари, жамият ва давлат қурилиши соҳаларини қамраб олмоқда.

Энг муҳими, шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, ушбу жараёнлар билан биргаликда биз ўзимиз ҳам ўзгаряпмиз, дунёқарашимиз, янгиликларга муносабатимиз мутлақо ўзгармоқда.

Мазкур ўзгаришларнинг муҳим жиҳати шундаки, кишилар авваламбор ўз кучига суяниб ўз тақдири, оиласи келажагини ўзлари белгилайдиган бўлмоқдалар, ҳаётимизни демократлаштириш жараёнларини онгли равишда қабул қилмоқдалар.

Хуллас, халқимиз бугун ўз ҳаёти, келажагининг ҳақиқий ижодкорига айланмоқда. Бу, менимча, бундан кейин ҳам одамлар онгида ривожлантириш керак бўлган энг катта ютуқдир.

Азиз ватандошлар!

Бугун ўтган даврни кўз ўнгимиздан ўтказиб сарҳисоб қилар эканмиз, аввало, барчамизни мана шу кунларга етказган, эзгу ниятларимизни амалга оширишда, рўёбга чиқаришда ўзи мададкор бўлган Яратганимизга минг-минг шукроналар, ҳамду санолар айтишимиз лозим.

Ўтган давр мобайнида улуғ ва ягона мақсад учун - Ватанимиз келажаги, эртанги ёруғ кунимиз, турмушни фаровон, юртимизни обод қилиш, халқаро майдонда ўзимизга муносиб обрў-эътибор топиш, Ўзбекистонни улуғлаш, ўзбек номини бутун жаҳонга тараннум этиш йўлида сиз халқ ноиблари билан бирга баҳамжиҳат иш олиб бордик.

Энг муҳими, биринчи чақириқ асосида ташкил топган парламентимиз фаолиятининг асосий мезони шундан иборатки, ўтган давр мобайнида кўппартиявийлик шаклланган, турли ҳаракатлар, жамоат бирлашмалари сиёсат майдонига чиққан, турли ижтимоий тоифа ва табақалар вужудга кела бошлаган мураккаб бир шароитда Олий Мажлис ҳокимиятнинг бошқа тармоқлари билан ҳамкорликда жамиятимизда сиёсий мувозанатни, тинчлик ва барқарорликни сақлаб туришда ишончли омил бўлди.

Мамлакатимизнинг сиёсий-ижтимоий, маънавий ва маданий ҳаётида, янгиланиш жараёнида, ислоҳотларга қонуний асос барпо этиш ва уларни изчиллик билан давом эттиришда, барча самарали ишларимизда Олий Мажлиснинг бош-қош бўлиб турганини биз бугун катта мамнуният билан қайд этамиз.

Олий Мажлиснинг бугун тақдим этган беш йиллик ҳисоботини, сўзга чиққан халқ депутатларининг билдирган фикрлари ва берган баҳоларини, бир сўз билан айтганда, Олий Мажлиснинг беш йил давомидаги фаолияти, амалга оширган тадбирлари ва халқаро майдонда тобора ошиб бораётган обрў-эътиборини, аввалмбор, Ўзбекистонда демократик давлатларга хос парламентаризм шаклланиб бораётганининг тасдиғи деб биламан.

Ҳаёт, замон шиддат билан ўзгариб бормоқда. Шунга монанд равишда жамиятимиз, унинг узлуксиз қисми бўлмиш парламентимиз ҳам, депутатлар ҳам ўзгариб бормоқда.

Мен бугун сиз азизларнинг юзингизга, кўзингизга қараб, сизга ишонч билдирган миллионлаб сайловчилар олдида шуни айтишим керакки, мамлакатимиз, халқимиз ўтган даврда қандай ютуқларга эришган бўлса, уларнинг барчасида парламентимизнинг муносиб ҳиссаси бор.

Халқимиз, сайловчиларингиз олдида, ўз виждонингиз олдида - мен бурчимни ҳалол ва сидқидилдан бажо этдим деб айтишга ҳаққингиз бор, албатта. Мен бу ҳақиқатни катта фахр ва катта ифтихор билан таъкидлаш лозим деб биламан.

Муҳтарам халқ ноиблари!

Бугун мана шу минбарда туриб сиз азизлар билан олдимизда турган ўта муҳим бир вазифа бўйича фикр алмашиб олмоқчиман.

Ҳаммангизга маълумки, мамлакатимиз, халқимиз ҳозир муҳим сиёсий-ижтимоий воқеалар арафасида турибди. Бугунги сессияда Президентлик лавозими ва Олий Мажлис депутатлигига бўлажак сайловларнинг муддати белгиланади. Бу сайловлар бизнинг мустақиллик даврида демократия бобида орттирган тажрибаларимизни, демократик тамойиллар ҳаётимизга қанчалик кириб бораётганини, аҳолимизнинг сиёсий савияси нечоғлик юксалганини бутун дунёга яна бир бор кўрсатадиган имконият ва синов бўлади.

Сайловлар жараёнида ҳар қайси давлат, ҳар қайси жамиятда эркин тафаккур, хилма-хил фикрлар, одамларнинг хоҳиш-иродаси, орзу-умидлари, ижтимоий кайфиятлар, шу билан бирга, сиёсий ҳаракатлар ва кучларнинг интилишлари айниқса яққол намоён бўлади.

Шуларнинг барчасини инобатга олган ҳолда биз бугун мамлакатимизда мавжуд бўлган вазиятга, аввалмбор танқидий баҳо бериб, саккиз йил давомида барпо этилган, аввалмбор Конституциямиз, қабул қилинган қонунлардан иборат ҳуқуқий базага ва халқаро андозаларга суяниб, таяниб, олдимизда турган улкан сиёсий синовдан ёруғ юз билан, мамлакатимиз обрўсига обрў қўшиб чиқишимиз учун зарур моддий, маънавий ва интеллектуал салоҳиятимизни сафарбар қилишимиз даркор.

Модомики биз демократик ҳуқуқий давлат, фуқаролик жамияти барпо этиш каби эзгу мақсад сари интилаётган эканмиз, демократиянинг бош талаби бўлмиш эркин сайловларни муносиб ташкил қилиш биз учун ҳам қарз, ҳам фарздир.

Мана шу масалаларга муфассалроқ тўхталиш лозим деб ўйлайман.

Албатта, бизда нуфузли халқаро ташкилотлар томонидан, демократия талабларига тўла жавоб беради, деб тан олинган ўз Конституциямиз, ўз қонунларимиз борки, уларда сайлов масалаларига доир умумэътироф этилган халқаро меъёрлар, илғор демократик давлатларнинг ижобий тажрибаси, мукаммал тартиблар ва талаблар ўз ифодасини топган.

Шундай экан, бизнинг энг муҳим вазифамиз - қабул қилинган қонунларимизга, эътироф этилган талабларга, демократик андозаларга қатъий риоя этишни таъминлашдир.

Шу ўринда демократия принциплари, тараққий топган давлатларнинг қўллашга арзийдиган тажрибаси бизга ёрдамга келиши керак.

Бу тажрибанинг биз учун энг муҳим жиҳати шундаки, бундай мамлакатларда аҳолининг, аввало сайловчиларнинг ўтказилаётган сайловларга муносабатлари, сайловларнинг жамият ҳаётидаги ўрни, уларга тайёргарлик ва ўтказиш тартиблари кўп - ўн, балким юз йиллар давомида шаклланганини ва кўп синовлардан ўтганини ҳисобга олишимиз даркор.

Ҳисобга олиш дегани, аввало, уларни синчиклаб ўрганиш, танишиш, сайловчилар орасида тушунтириш ишларини олиб боришда, мутасадди ташкилотлар ва фаоллар билан ўқув машғулотлари ва семинарларини ўтказишда бу илғор тажрибаларга суянишдир.

Яна бир бор шуни таъкидлашни истардимки, бугунги кунда ўз миллий қонунчилигимиз ва халқаро андозалар асосида одамларимизнинг, сайловчиларимизнинг сиёсий савияси ва маданиятини ошириш, уларнинг ўз конституцион ҳуқуқларини чуқур англаши энг муҳим ва долзарб масала бўлиб қолмоқда.

Шу ўринда ҳаётимизда учраб турадиган баъзи бир хунук ҳолатларга тўхталиб ўтмоқчиман.

Мамлакатимизда қабул қилинган қонун ва

(Давоми 2-бетда)

ОЛИЙ НЕЪМАТ

Бир Хожа йўлиқди ногаҳон дардга,
Ҳоли танг, ранги ҳам айланган зардга.

Қилмаган дорию, дармон қолмади,
Елиб югуришдан армон қолмади.

Дунёдан умидин узар бўлди у,
Охират кенгашин тузар бўлди у.

Хуллас паймонаси сўлганда буткул,
Кирди эшигида ишлаб юрган қул.

Қулнинг табибликка дахли бор эди,
Унга шу аснода омад ёр эди.

Қулдан бўлдимикан, Халлоқданми ё,
Хожа шифо топди, ба ҳаққи худо:

-- Аё, қул, сен бўлдинг дардим давоси,
Қилган хизматингнинг йўқдир баҳоси.

Сочайин бошингдан олтин ва кумуш,
Олгин хазинамдан энг катта улуш.

Истасанг, мулкимнинг тенг ярмин берай,
Токи мен қулимни шод, хуррам кўрай.

Қул деди: -- ҳозирман хизматингизга,
Рахмат ҳам айтурман ҳимматингизга.

Бироқ ҳозиргина дедингиз Хожам,
Яъни хизматимга баҳо йўқ ҳеч ҳам.

Лекин олтиннинг ҳам баҳоси борку,
Олтиннинг баҳосин берган бозорку.

Ҳаттоки хуннинг ҳам нархи бор, Хожам,
Бебаҳонинг бундан фарқи бор, Хожам.

Хожа ўйлаб деди: -- нима экан у?
Қандайин неъмат у? Қандайин инжу?

Айтгин армонингни, бажаргум шу зум,
Ахир сен туфайли очиқдир кўзим.

Қул деди: -- бир неъмат бордир -- бебаҳо,
Унга садқа бўлсин молу мулк, дунё.

Фалаклар бекордир унинг қошида,
Малаклар бекордир унинг қошида.

Унга нисбат берса -- қафасдир жаннат,
У шундоқ тансиқ ҳис, тенги йўқ неъмат.

Унинг номи не, деб қистарди Хожа,
Сирни билмоқликни истарди Хожа.

Қул деди: -- бу неъмат жондан-да тотлик,
Номи Озодликдир, номи Озодлик!

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон Қаҳрамони.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ҚАРОРИ

«Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга киритиш хусусида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қ а р о р қ и л а д и:

1. «Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни матбуотда эълон қилинган пайтдан эътиборан амалга киритилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси ўз қарорларини «Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғисидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқлаштирсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси **Э.ХАЛИЛОВ**

Тошкент шаҳри,
1999 йил 19 август.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қ а р о р қ и л а д и:

Ўзбекистон Республикасининг қуйидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритилсин:

I. Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 18 ноябрда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида»ги Қонуни /Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1992 йил, N 1, 34-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, N 3, 38-модда/:

1/ 26-моддасининг биринчи ва иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Сиёсий партия, ҳокимият вакиллик органи у ёки бу шахсни Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кечи билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс Марказий сайлов комиссияси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин. Сиёсий партия, ҳокимият вакиллик органи Ўзбекистон Республикаси Президентлигига

(Давоми 2-бетда)

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ЎН БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

А Х Б О Р О Т

19 август куни Тошкентда биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси иш бошлади.

Парламент сессияси ишида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов иштирок этмоқда.

Мажлислар залида Вазирлар Маҳкамаси аъзолари, республика ташкилотларининг раҳбарлари, хорижий давлатлар элчилари ва дипломатия корпуси вакиллари, республика ва хорижий оммавий ахборот воситаларининг мухбирлари ҳозир бўлишган.

Сессияни Олий Мажлис Раиси Э.Халилов бошқарди.

Олий Мажлис сессиясининг ишчи органи - котибиятни тузди, кун тартибини тасдиқлади.

Депутатлар Олий Мажлис ва унинг раҳбариятининг 1995-1999 йиллардаги фаолияти ҳақидаги ҳисоботини муҳокама қилишга киришди. Унда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг раиси А.Орипов, Андижон вилояти Жалолқудуқ тумани ҳокими М.Эгамова, Ўзбекистон ёшлари «Камолот» жамғармаси раиси Ҳ.Абдураимов, Ўзбекистон Республикаси Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий маркази директори А.Саидов, Сирдарё вилояти Ховос тумани ҳокими Р.Турдиев, Ўзбекистон халқ демократик партияси Қашқадарё вилоят кенгашининг биринчи котиби Ф.Омонов, «Адолат» социал демократик партиясининг биринчи котиби, Тошкент давлат биринчи тиббиёт институти ректори Т.Даминов, Тошкент шаҳридаги «Интер-Осиё» корпорацияси бошқаруви раиси К.Йўлдошев, Қорақалпоғистон Республикаси Беруний тумани марказий касалхонаси бўлим мудири Б.Оразалиев, Самарқанд тумани ҳокими Р.Ҳакимова, Хоразм вилояти Боғот тумани ҳокими Ш.Хўжаниёзова иштирок этди.

Президент Ислом Каримов сессия иштирокчилари ҳузурида нутқ сўзлади. Давлатимиз бошлиғи мустақил тараққиёт йилларида Ўзбекистон эришган ютуқларни алоҳида таъкидлаб, ислоҳотларни амалга оширишда, жамиятда тинчлик ва барқарорликни сақлаб туришда, мамлакат ҳаётининг барча соҳаларидаги туб ўзгартишларни ҳуқуқий жиҳатдан таъминлашда парламентнинг катта ўрин тутганини қайд этди. Президентимиз бўлажак парламент сайлови масалаларига батафсил тўхталиб, барча сиёсий партияларни сайловолди сиёсий курашини ҳалол, маърифий ўтказишга чақирди. Ўринсиз ваъдалар беришдан, ортиқча шов-шувлар ва сохта обрў кетидан қувишдан тийилишга чақирди. (Нутқ матбуотда эълон қилинмоқда).

Депутатлар Олий Мажлис ва унинг раҳбариятининг 1995-1999 йиллардаги фаолияти ҳақидаги ҳисоботини маъқулладилар, тегишли қарор қабул қилдилар.

Молия вазири Р.Азимов депутатларга 1999 йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ижроси тўғрисида ва Ўзбекистон Республикасининг 2000 йилги асосий макроиқтисодий истиқбол кўрсаткичлари ва Давлат бюджетининг параметрлари ҳақида ахборот берди. Олий Мажлис Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси раиси А.Аҳадов қўшимча маъруза қилди.

Бу икки масалани муҳокама қилишда «Файз» акциядорлик холдинг компаниясининг бош директори М.Азимова, Фарғона шаҳри ҳокими А.Мўминов, Жиззах вилояти болалар шифохонасининг бош врачи Ҳ.Алимова, Қорақалпоғистон Республикаси Тўрткўл туманидаги «Шўрахон» ширкат хўжалиги бошқаруви раиси А.Абдукаримов иштирок этди. Депутатлар 1999 йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқладилар ҳамда Вазирлар Маҳкамаси тақдим этган Ўзбекистон Республикасининг 2000 йилги асосий макроиқтисодий истиқбол кўрсаткичларини ва Давлат бюджетининг параметрларини маъқулладилар.

Кечки мажлис «Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақида»ги Қонун лойиҳасини кўриб чиқиш билан бошланди. Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раиси Н.Исмоилов маърузасидан сўнг депутатлар бу Қонунни қабул қилдилар.

Иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитаси раиси А.Йўлдошев депутатларга «Баҳолаш фаолияти тўғрисида»ги Қонун лойиҳасини иккинчи ўқишда тақдим этди. Қонун лойиҳасини муҳокама қилишда Самарқанд вилояти Ургут туманининг Алишер Навоий номидаги халқ корпорацияси раиси А.Зиёев, Сирдарё вилоятидаги Ширин шаҳри ҳокими И.Эрбеков, Тошкент вилояти «Янгийўл ёғ-мой» акциядорлик жамияти раиси М.Худоёров иштирок этди. Олий Мажлис «Баҳолаш фаолияти тўғрисида»ги Қонунни қабул қилди.

Сессияда Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш қўмитаси раиси Г.Йўлдошева «Гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида маъруза қилди. Шу масала юзасидан Урганч қурилиш коллежи директори И.Бойжонов ва Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси раиси Ҳ.Абдураимов ўз фикрларини айтди. Депутатлар «Гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида»ги Қонунни қабул қилдилар.

Иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитаси раиси А.Йўлдошев парламентга «Табиий монополиялар тўғрисида»ги Қонуннинг янги таҳрирдаги лойиҳасини тақдим этди. «Сурхонгўштсутсаноатсавдо» акциядорлик компанияси бошқаруви раиси Х.Қиличев ҳамда Тошкент вилоятидаги темир-бетон маҳсулотлари заводи директори Б.Халилов сўзга чиққанидан сўнг сессия «Табиий монополиялар тўғрисида»ги Қонуннинг янги таҳририни қабул қилди.

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш қўмитаси раисининг ўринбосари М.Содиқова «Одамнинг иммунитет танқислиги вируси билан касалланишининг (ОИВ касаллигининг) олдини олиш тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида депутатларга ахборот берди. Самарқанд вилояти Пастдарғом тумани ҳокими Ш.Исанов ва Сирдарё вилояти Гулистон шаҳридаги туғруқхона бош врачи М.Ҳожиматова сўзга чиққанидан сўнг мазкур Қонун қабул қилинди.

Сессияда Саноат, энергетика, транспорт, алоқа ва аҳолига хизматлар кўрсатиш қўмитаси раиси И.Кочмарик «Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида маъруза қилди. Қонун лойиҳасини муҳокама қилишда Тошкент шаҳар «Интранс» акциядорлик жамияти раиси Б.Қосимов ва Ўзбекистон Халқ демократик партияси Хоразм вилояти кенгашининг биринчи котиби Ғ.Машарипов иштирок этди. Бу Қонун ҳам қабул қилинди.

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси 20 августда ўз ишини давом эттиради.

ЎҚИТУВЧИЛАР МАЛАКА ОШИРМОҚДА

Қарши давлат университети ҳузурида академик лицей ва касб-ҳунар коллежларида дарс берадиган ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш маркази ташкил этилди. Бу ерда Қашқадарё, Сурхондарё ва Хоразм вилоятларидаги янги таълим муассасаларида ишлаётган ўқитувчилар малака оширади. Марказда ҳозирдаёқ юз нафардан зиёд ўқитувчи замонавий ўқитиш кўникмалари бўйича тайёргарликдан ўтди.

САМАРАЛИ МУЗОКАРАЛАР

Шу кунларда Саудия Арабистони Подшоҳлиги савдо вазири Усама Жаъфар Фақиҳ раҳбарлигидаги ушбу мамлакат делегацияси юртимизда меҳмон бўлиб турибди.

Ташрифнинг биринчи кунида «Интерконтинентал» меҳмонхонасида икки томонлама савдо-иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш масалаларига бағишланган Ўзбекистон-Саудия Арабистони қўшма комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтган эди. 19 август куни эса саудиялик меҳмонлар Ўзбекистоннинг қатор вазирлик ва идораларида бўлиб, ўзларини қизиқтирган соҳалар юзасидан бевосита мулоқотлар ўтказди. Ташқи ишлар ҳамда Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирликлари, Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси, Универсал агросаноат биржаси, «Ўзбектуризм» миллий компанияси, «Ўзбекнефтгаз» миллий холдинг компанияси, Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси давлат акционерлик жамияти сингари қатор муассасаларда бўлиб ўтган музокаралар чоғида ўзаро ҳамкорлик ўрнатиш, мавжуд алоқаларни янада кенгайтириш имкониятлари кўриб чиқилди.

ВАТАН ОЗОДЛИГИ - ОЛИЙ САОДАТ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Олий Мажлис XV сессиясидаги маърузаси

(Давоми. Боши 1-бетда)

тартибларга биноан, кўппартиявийлик асосида ташкил қилинган сайловларда бир депутатлик ўрнига камида тўрт-беш номзод бўлишини кутишимиз табиийдир. Шуни ҳисобга олсак, сайловларга тайёргарлик пайтида баъзи номаъқул ишларга берилиш, сохта ваъдабозлик, одамларнинг мойиллигини уйғотиш мақсадида ғайриқонуний ишларга қўл уриш каби носоғлом кураш авж олишига асло йўл қўйиб бўлмайди.

Сайловлар одамларнинг маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик, қабилачилик белгилари асосида ажралиб кетишига ҳам сабаб бўлмаслиги керак. Асоссиз равишда бир-бирининг обрўйини тўкиш, ҳақоратлаш, андишасизлик, ҳар хил бемаъни «ўйинлар» уюштириш сингари нохуш ҳолларга йўл қўйилмаслиги зарур.

Халқимизга хос вазминлик, сиполик, камтарлик фазилатлари инсонни улуғлайди. Минбарда туриб, тилга эрк бериб, ваколати бўлмасдан туриб халқ номидан гапиришга ҳеч кимнинг, ҳеч қандай ҳаққи йўқ.

Депутат бўлишни истаган одам аввало ҳалоллиги, маънавий етуклиги, теран билими, қобилияти, эл-юрт манфаатини шахсий манфаатидан устун қўйиш каби хусусиятлари билангина сайловчиларнинг ишончига сазовор бўлиши мумкин.

Сайловлар, уларга тайёргарлик ҳақида гап борар экан, кўраётган барча тадбирларимизнинг асосий мезони, асосий мақсади деб ягона муҳим вазифани кўрмоғимиз ва шунга эришмоғимиз даркор.

Барча сайловолди тайёргарлигимизнинг асосий мақсади - **ҳар қайси овоз берадиган инсон - у кимга овоз беришидан қатъи назар, Президент номзодигами ёки депутат номзодигами, - аввало ўз хоҳиш-иродасига суяниб, ўз иймонига суяниб, мустақил ва онгли равишда овоз берсин.**

Мана шу мақсадга эришган ҳолда сайлов натижаларидан қониқиш ва мамнуният ҳосил қилиш мумкин.

Яна бир муҳим фикрни такроран айтишни лозим деб биламан. Ҳар қандай партия, агар у ўзини том маънодаги сиёсий партия деб ҳисобласа, аввалambor аниқ ғояга эга бўлиш билан бирга нимагадир ёки кимгадир мухолиф бўлиши зарур. Бундан қўрқмаслик керак.

Мана шундай ҳолат ва мана шундай ёндашиш партиянинг тарафдорлари ва унга ишонган, инонган одамлар ҳамда жамоага аниқ-равшан маълум бўлиши даркор.

Янада содда қилиб айтганда, партия тарафдорлари ўзлари кўнгил қўйган партия ёки шахс нима учун курашаётгани ва нималарга қарши чиқаётганини яхши билишлари ва аниқ позицияларга эга бўлишлари керак.

Урра-уррачилик, яшасинчилик кайфияти, бугунги сиёсатни орқа-ўнгига қарамай фақат мақташ билан ҳеч нарсани ҳал қилиб бўлмайди, бирорта муаммо ҳам ечилмайди. Шуни барчамиз яхши англаб олишимиз зарурки, айни вақтда минбарбозлигу митингбозлик, турли хил ҳавойи бақириқ-чақириқлар билан ҳам бирор туп дарахт кўкариб ёки бирорта иморат битиб қолмайди.

Шунинг учун ҳаётимизга танқидий кўз билан қараш, сиёсий-ижтимоий воқеликни ҳар томонлама таҳлил қилиб, бугун халқимизни қизиқтирадиган долзарб масалалар бўйича - у сиёсатга тегишлими, давлатни, жамиятни бошқаришга, ҳаётни яхшилашга дахлдорми, - вазмин мулоҳазалар, пухта ўйланган хулосалар билдириш керак. Уларни асослаб, кенг жамоатчиликни ўз фикрига тарафдор этиш, аввалambor миллий манфаатларимизга хизмат қиладиган ғояларнинг амалий кучга айланиши учун кураш олиб бориш даркор.

Мен бу сайловларда барча партияларимизга омад тилар эканман, уларнинг битта ақидага амал қилишларини истар эдим: сиёсий курашлар тарихидан маълумки, жаҳондаги кўплаб партиялар ур-йиқит, жанжал-сурон орқасида «обрў» топишган бўлса, сизлар эса, барака топкурлар, бунёдкорлик, яратувчилик иши билан обрў топинг.

Албатта, сайлов каби ғоят муҳим воқеа ва масъулиятли ишда шошма-шошарликка сира ҳам йўл қўйиб бўлмайди.

Яна бир марта такроран айтиб ўтмоқчиман: зарур бўлса, жаҳон тажрибасига мурожаат қилиш, республикамиздаги халқаро ваколликлар, ташкилотлар иштирокида, кенг омма иштирокида тушунтириш ишларини, учрашувлар, семинарлар ўтказишни кўпайтириш, кенгайтириш керак.

Бу жараённи пухта, халқ учун тушунарли тарзда ёритиб бориш оммавий ахборот воситалари зиммасига ҳам муҳим вазифалар юклайди.

Сайловларда совет давридан қолган асоратларга йўл қўймаслик керак. Кўпинча маҳаллий ҳокимият идоралари вакилларининг билиб-билмас аралашуви, ҳайбаракаллачилиги қонун талаблари бузилишига олиб келади.

Ҳар бир сайловчи ўз бурчини собиқ Иттифоқ даврида бўлгани каби сайлов бюллетенларини оила-оила бўлиб қутига ташлашдан иборат деб билмай, аввал айтганимдай, бу жараёнга онгли равишда ёндошмоғи, ўз овози, жамият ва давлат ҳаёти учун, келажак учун аҳамиятли эканини, сайловчи сифатида зиммасида катта масъулият борлигини англаб етишга эришмоғи даркор.

Хулоса қилиб айтганда, сайловларни ўтказишда илгари тўпланган ижобий тажрибага суяниш, йўл қўйилган нуқсонларни такрорламаслик, илғор жаҳон тажрибаси ва демократия тамойиллари устуворлигига эришиш олдимизда турган ғоят масъулиятли вазифадир.

Азиз дўстлар!

Барчамизнинг саъй-ҳаракатларимиз, интилишларимиз, ақл-заковатимиз мана шу заҳматкаш ва бағрикенг халқимизнинг оғирини енгил қилишга, уни янада ёруғ кунларга олиб чиқишга қаратилган.

Чунки бу халқнинг бахт-саодати йўлида, фаровон келажаги йўлида ҳар қанча меҳнат қилсак, заҳмат чексак арзийди.

Абдувоҳид ТЎРАЕВ (ЎзА) олган суратлар.

Севимли халқ ёзувчимиз Саид Аҳмад акамизнинг иборасини ишлатиб айтсак: «Ўзбек халқи шундай табиатга эгаки, унинг меҳр дарёсидан бир қатра сув ичган одам бу халққа бир умр муҳаббат қўяди. Бизнинг заминимиз шундай муқаддас заминки, бу тупроқ тафтидан баҳраманд бўлган киши бир умр ўзини қарздор сезади, унга садоқатли бўлиш бурчини ҳис қилади».

Шу боис буюк боболар, азиз-авлиёлар меросини асраб-авайлаб келаётган, уларнинг ҳаётбахш ўгитлари асосида ўз миллий қадриятларини шакллантириб, авлодларини шу руҳда тарбиялаётган меҳнаткаш, заҳматкаш халқимизга мансуб эканимиздан ҳар биримиз чексиз фахрланишимиз, унга таъзим бажо келтиришимиз ҳам фарз, ҳам қарздир.

Шу ҳаяжонли дақиқаларда сизларга кўнглимдаги яна бир гапни айтмоқчиман.

Мен умрбод она халқим билан бирга, унинг ҳурматига муяссар бўлганимдан, таъбир жоиз бўлса, унинг корига яраганимдан ўзимни бахтли ҳисоблайман.

Бу ҳаётда бева-бечоранинг пешонасини силаган, етим-есирларга ёрдам берган, одамларнинг оғирини енгил қилган инсон ўзини бахтиёр санашга албатта ҳақлидир.

Аммо тарихнинг бурилиш нуқтасида, улуғ бир миллатни **ноҳақ таҳқир ва хўрликдан асраш;** унинг ўзлигини англаб, қадди-қоматини кўтариб мағрур яшашга даъват этиш; буюк марраларга чорлаш, содда қилиб айтганда озодлик ва эркинлик, мустақиллик ва истиқлол йўлига бошлаш - ҳар кимга ҳам насиб этмайди.

Менинг пешонамга ана шундай тақдир, ана шундай қисмат битган экан. Мен бу қисматни ўзим учун ҳам бахт, ҳам шараф деб биламан. Чунки мен учун Ватан озодлиги, халқимнинг омонлиги, юртимнинг равнақи, мана шу муқаддас заминимизда яшайдиган ҳар бир оиланинг фаровонлигидан бошқа олий саодат йўқ.

Менинг бир армоним борки, шу ҳақда айтмасам бўлмайди. Кўпчилик қаторида менинг ҳам ёшим, умрим ўтмоқда. Давлат ишлари билан, мураккаб, оғир, ўзининг ечимини талаб қилиб турган кундалик муаммолар билан банд бўлиб, бир нарсадан вақти келиб афсусланаман.

Менинг энг катта армоним оддий, содда кишилар орасида кўпроқ бўлиш. Бугун ҳаёт қийинчиликларига бардош бериб яшаётган оила - хонадонларда бўлиш, ҳаётнинг аччиқ-чучугини бошидан кечирган отахон, онахонларимиз, фахрийларимиз, энди ҳаётга кириб бораётган ёш йигит, қизларимиз билан суҳбат қуришдир.

Шу оилаларнинг хурсандчилик кунларини бирга баҳам кўриш. Кўп жойларда, одамлар билан учрашганда, қарими, ёшми - агар мени ҳам тўйларингизга таклиф қилсангиз, мен ўзимни бахтиёр сезаман деганим бекорга айтилган гаплар эмас.

Мисол учун Америка Қўшма Штатларида, шу мамлакатнинг энг нуфузли ўқув юртларида таҳсил олаётган йигит-қизларимиз билан учрашганда мени албатта тўйларингизга чақирасиз, деб айтганим ҳам бежиз эмас.

Азиз дўстларим! Азиз ҳамюртларим!

Аҳил ва баҳамжиҳат, ўзаро ҳамдарду ҳамнафас бўлиб меҳнат қилганингиз, мени қўллаб-қувватлаганингиз учун, халқимиз, Ватанимиз равнақи йўлида кўрсатган барча саъй-ҳаракатларингиз учун сизга яна миннатдорлик билдиришга ижозат бергайсизлар.

Сиздек фидойи инсонлар билан ишлаганимдан, орангизда қалбимга жуда яқин, қадрдон бўлиб қолган инсонлар кўплигидан фахрланаман.

Халқимиз, Ватанимиз бахтига ҳамиша омон бўлинг, азиз юртдошларим!

Яна бир бор барчангизни, сизлар орқали бутун халқимни яқинлашиб келаётган энг азиз, энг буюк байрамимиз - Мустақиллик куни билан чин қалбимдан табриклайман.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақида

(Давоми. Боши 1-бетда)

номзодлар кўрсатиш муддати тугагунига қадар Марказий сайлов комиссиясига янги номзодни рўйхатга олиш тўғрисида таклиф киритиши мумкин.

Рўйхатга олинган Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод уни Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод этиб кўрсатган сиёсий партия ўз фаолиятини тўхтатган тақдирда ҳам Марказий сайлов комиссияси томонидан ўз мақомидан маҳрум этилиши мумкин»;

2/ 28-моддаси иккинчи қисмининг биринчи жумласи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларга, сиёсий партияларга Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан белгиланадиган тартибда оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда тенг ҳуқуқ берилади. Ўзбекистон Республикси Президентлигига номзодларга ўз сайловчилари билан ҳам йиғилишларда, ҳам сайловчилар учун қулай бўлган бошқа шаклда учрашувлар ўтказишда тенг ҳуқуқ берилади».

II. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 28 декабрда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Қонуни /Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1994 йил, N 1, 6-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси 1998 йил, N 3, 38-модда/:

1/ 25-моддаси иккинчи қисмининг биринчи жумласи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Депутатликка номзодларга, сиёсий партияларга Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан белгиланадиган тартибда оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда тенг ҳуқуқ берилади. Депутатларга номзодларга ўз сайловчилари билан ҳам йиғилишларда, ҳам сайловчилар учун қулай бўлган бошқа шаклда учрашувлар ўтказишда тенг ҳуқуқ берилади»;

2/ 29-моддасининг биринчи ва иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Сиёсий партия, ҳокимият вакиллик органи, сайловчилар ташаббускор гуруҳи у ёки бу шахсни депутатликка номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кечи билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс Марказий сайлов комиссияси томонидан депутатликка номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин. Сиёсий партия, ҳокимият вакиллик органи депутатликка номзодлар кўрсатиш муддати тугагунига қадар Марказий сайлов комиссиясига янги номзодни рўйхатга олиш тўғрисида таклиф киритиши мумкин.

Рўйхатга олинган депутатликка номзодлар уларни Олий Мажлис депутатлигига номзод этиб кўрсатган сиёсий партия ўз фаолиятини тўхтатган тақдирда ҳам Марказий сайлов комиссияси томонидан депутатликка номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин»;

3/ 44-моддаси биринчи қисмининг «в» банди «такрорий сайловлар ўтказилади» деган сўзлар билан тўлдирилсин, «г» банди эса чиқариб ташлансин;

4/ 46-моддасининг учинчи қисми чиқариб ташлансин.

Ш. **Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 5 майда қабул қилинган «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»ги** Қонуни /Ўзбекистон Республикаси Олий

Кенгашининг Ахборотномаси, 1994 йил, N 5, 125-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, N 3, 38-модда/:

1/ 25-моддаси иккинчи қисмининг биринчи жумласи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Депутатликка номзодларга, сиёсий партияларга Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан белгиланадиган тартибда оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда тенг ҳуқуқ берилади. Депутатликка номзодларга ўз сайловчилари билан ҳам йиғилишларда, ҳам сайловчилар учун қулай бўлган бошқа шаклда учрашувлар ўтказишда тенг ҳуқуқ берилади»;

2/ 28-моддасининг биринчи ва иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Сиёсий партия, халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгаши, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи, сайловчилар ташаббускор гуруҳи у ёки бу шахсни депутатликка номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кечи билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс тегишли вилоят, туман ёки шаҳар сайлов комиссияси томонидан депутатликка номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин. Сиёсий партия, халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгаши, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи депутатликка номзодлар кўрсатиш муддати тугагунига қадар тегишли вилоят, туман, шаҳар сайлов комиссиясига янги номзодни рўйхатга олиш тўғрисида таклиф киритиши мумкин.

Рўйхатга олинган депутатликка номзодлар уларни депутатликка номзод этиб кўрсатган сиёсий партия ўз фаолиятини тўхтатган тақдирда ҳам тегишли вилоят, туман, шаҳар сайлов комиссияси томонидан депутатликка номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин»;

3/ 43-моддаси биринчи қисмининг «в» банди «такрорий сайловлар ўтказилади» деган сўзлар билан тўлдирилсин, «г» банди эса чиқариб ташлансин;

4/ 45-моддасининг учинчи қисми чиқариб ташлансин.

1У. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 30 апрелда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисида»**ги Қонуни /Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, N 5-6, 95-модда; 1999 йил, N 1, 20-модда/:

1/ 2-моддасининг биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Марказий сайлов комиссияси фаолиятининг асосий принциплари қонунийлик, коллегиаллик, ошкоралик, мустақиллик, адолатлиликдан иборат»;

2/ 4-моддасининг учинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Марказий сайлов комиссияси аъзосининг ваколатлари қуйидаги ҳолларда Олий Мажлис томонидан бевосита ёки уни аъзоликка тавсия этган органнинг тақдимномаси бўйича тўхтатилиши мумкин: у ўз ваколатларини зиммасидан соқит қилиш ҳақида ёзма ариза берган тақдирда; у белгиланган тартибда муомалага лаёқатсиз деб топилган тақдирда; унга нисбатан суднинг айблов ҳукми қонуний кучга кирган тақдирда; у ўз вазифаларини мунтазам равишда бажармай келган тақдирда. Марказий сайлов комиссияси аъзосининг ваколатлари Олий Мажлис сессиялари оралиғидаги даврда Олий Мажлис Кенгаши томонидан, қабул қилинган қарорни кейинчалик Олий Мажлис тасдиқлаши шарти билан, тўхтатилиши мумкин».

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 19 август.

ШИРИН БАЙРАМ АРАФАСИДА

Энергетиклар шаҳри Ширинда мамлакатимиз истиқлолининг саккиз йиллиги байрамига ҳар қачонгидан ҳам пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Маълумки, шаҳарда Сирдарё ГРЭСи ва Фарҳод ГЭСи жойлашган бўлиб, бу икки нурхона нафақат мамлакатимиз, балки Марказий Осиё республикалари халқ хўжалигини ҳам электр қуввати билан таъминлайди.

Шаҳарда саноат, қурилиш, транспорт, тиббиёт, маданият ва маърифат соҳаларида кенг кўламдаги ишлар амалга оширилаётир. Икки улкан нурхонадан ташқари 100 га яқин давлат ва нодавлат тизимидаги корхоналар, ўрта махсус билим юртлари, клуб ва кинотеатрлар, мактаблар ва болалар боғчалари фаолият кўрсатмоқда. Бугунги кунда Ширин энергетика техникуми, шунингдек, Ширин касб-ҳунар лицейи замон талабларига жавоб бера оладиган коллежларга айлантирилди. Ҳар икки билим масканида янги лойиҳа бўйича қайта қуриш ва таъмирлаш ишлари ниҳоясига етказилмоқда.

Ўтган саккиз йил давомида шаҳарда қарийб 5 миллиард сўмлик капитал қурилиш ва ободончилик ишлари бажарилди. Оналар ва болалар саломатлик маркази, нон ва нон маҳсулотлари заводи, кўплаб турар-жой ва маданий-маиший бинолар барпо этилди. Шаҳар ўз газетаси, телевидениеси ва радиосига эга бўлди.

Шаҳардаги саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотлари жорий йил етти ойи топшириқларини қувонарли натижалар билан якунлади. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 141 фоиз, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш 175 фоиз бажарилди. Капитал маблағларни ўзлаштириш, қурилиш-монтаж, савдо, пулли ва маиший хизмат кўрсатиш соҳаларида ҳам юқори кўрсаткичларга эришилди. Аёллар йилида оила манфаатларини, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, аёлларга оилада ва жамоат ишларида фаол иштирок этиш учун етарли шароит яратиб беришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, ширинликлар истиқлолимизнинг саккиз йиллигини ўзгача руҳ, ўзгача шукуҳ билан кутиб олмоқдалар. Байрам дастуридан она Ватан, мустақиллик, буюк истиқбол, миллий ва умумбашарий қадриятларни мадҳ этувчи ранг-баранг тадбирлар ўрин олган.

(ЎзА)

Жўшқин ҳаёт нафаси

АҲОЛИ ДАСТУРХОНИГА

Чимбой туманида «Деҳқончиликсаноатмаҳсулот» ишлаб чиқариш корхонасининг биринчи навбати ишга тушди. Шу туфайли 50 нафар киши иш билан таъминланди. Корхона цехларидан ҳар куни 3 тонна нон ва нон маҳсулотлари, 3 минг шиша чанқовбосди ичимлик савдо тармоқларига юборила бошланди.

ЎЗ МАБЛАҒИ ҲИСОБИГА

Ургут туманидаги Алишер Навоий номли ширкат хўжалигида помидорни қайта ишлайдиган мўъжаз цех ишга туширилди. Бу ерда хўжаликда, шунингдек, қўшни жамоаларда етиштирилган помидор қайта ишланиб, махсус идишларда истеъмолчиларга жўнатилади. Йилига икки минг тонна шундай маҳсулот тайёрланади. Яна бир эътиборли томони шундаки, янги цех хўжаликнинг ўз маблағи ҳисобига қурилган.

ЯНГИ ҚЎШМА КОРХОНА

Бухоро вилояти Қоракўл туманидаги «Жиғачи» қишлоғида янгиқўшма корхона ишга туширилди. Бухоро вилоят меҳнат бошқармаси Бизнес фондининг вилоят бўлими, «Бухоро» жамоа хўжалиги ҳамда Германиянинг «Пфафф-зингер» фирмаси мазкур корхонанинг ҳомийлари бўлди.

Янги корхонанинг ишга тушиши билан қишлоқ аёлларидан 70нафари муқим иш ўрнига эга бўлди. Бу ерда иссиқ курткалар, иш кийимлари, болалар кўйлаклари сингари харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Маҳсулотнинг 50 фоизини экспорт қилиш мўлжалланмоқда.

Омбудсман ҳузурида

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИНИНГ ФАОЛ ҲИМОЯЧИСИ

Инсон ҳуқуқлари бўйича Вакил ўзининг беш йиллик фаолияти мобайнида Инсон конституциявий ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя этилиши бўйича комиссия аъзолари, Олий Мажлиснинг қўмиталари, Олий Мажлис ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари ҳамда инсон ҳуқуқлари бўйича бошқа миллий тузилмаларнинг вакиллари билан жойларда қонунларга риоя этилиши юзасидан текширувлар олиб борди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан ратификация қилинган халқаро шартномалар ва битимларнинг бажарилиши устидан назорат амалга ошириб борилди.

Инсон ҳуқуқлари бўйича Вакил тўғрисидаги қонунга биноан Вакил қонун ҳужжатларини такомиллаштиришга, кўмаклашишга доир вазифаларга биноан қонунлар лойиҳаларининг инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро андозаларга тўғри келишини ўрганди. Ҳисобот даврида Вакил девонида Оила, Ер, Уй-жой кодекслари лойиҳалари, «Оммавий ахборот воситалари тўғрисида», «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида», ҳокимиятнинг маҳаллий вакиллик органларига сайловлар тўғрисида, «Марказий сайлов комиссияси тўғрисида», «Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатларни ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисида»ги ва бошқа қонун лойиҳалари экспертизадан ўтказилди.

Вакил фуқаролар шикоятлари ва аризаларини кўриб чиқиш юзасидан катта ҳажмда ишларни бажарди. Ҳисобот даврида Вакил девонига 8775 та шикоят тушди. Таҳлиллар шуни кўрсатдики, мурожаатларнинг асосий тоифаси жиноят судлов ишларини юритишда фуқароларнинг процессуал ҳуқуқлари бузилаётгани, айрим судлар жиноят ишларини нохолис ва бир ёқлама кўраётганликлари ҳамда қонунчилик талабларига жавоб бермайдиган, асоссиз ва адолатсиз ҳукм чиқараётганликлари ҳақидадир. Ушбу масалаларда, 1114 нафар фуқаро қабул қилинди.

Олий Мажлисда бўлиб ўтган йиғилишда Инсон ҳуқуқлари бўйича Вакил С.Рашидова Омбудсманнинг 1995-1999 йиллардаги фаолияти тўғрисида маъруза қилар экан, ўз ваколатларини амалга ошириш мақсадида суд, ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва бошқа давлат органлари билан ҳамкорлик ҳақида ҳам алоҳида тўхталиб ўтди. Юқорида айтиб ўтилган органлар билан тамойиллар ишлаб чиқилди. Бу тамойиллар эса Омбудсманнинг ушбу органлар билан биргаликда ишлаш Концепцияси асосидан жой олди.

Ҳамкорликни янада ривожлантириш мақсадларида Конституциявий суд билан инсон ҳуқуқлари бўйича Вакил ўртасида битим имзоланган бўлиб, у инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишни кенг миқёсда таъминлашга қаратилгандир.

Омбудсман ҳисобот даврида инсон ҳуқуқлари бузилишлари ҳақида холис ва ишончли ахборотлар олиш учун ноҳукумат ташкилотлар билан инсон ҳуқуқлари вазият мониторинги муаммоси бўйича иш олиб борди. Ўттизга яқин ноҳукумат ташкилотларнинг ҳуқуқни ҳимоя қилиш бўйича иштирокини аниқлаш ҳамда ноҳукумат ташкилотларнинг эътибор қаратиши лозим бўлган устиворликни аниқлаш мақсадида уларнинг вакиллари билан ижтимоий сўров ўтказилди.

Ижтимоий сўров якунлари асосида Омбудсманнинг ноҳукумат ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорлик Концепцияси ишлаб чиқилди. Бу Концепция Ўзбекистон Республикасида инсон ҳуқуқларига риоя этилиши ва ҳимоя қилиниши бўйича вазият устидан биргаликда мониторингни амалга оширишни назарда тутади.

«Хотин-қизлар қўмитаси», республика касаба уюшмалари, «Соғлом авлод учун», «Экосан», «Камолот», «Маҳалла» жамғармалари, Ногиронлар жамияти, Журналистларни қайта тайёрлаш халқаро маркази, Шахс ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қўмитаси, Оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармаси ва бошқа ташкилотлар Омбудсманнинг энг фаол ноҳукумат ташкилотлар сифатидаги шерикларига айланишди.

Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш миллий дастурини амалга оширишга муносаб ҳисса қўшиш мақсадларида Омбудсманнинг ахборот-маърифат бўйича кенг қиррали фаолияти ҳам эътиборга лойиқдир. Инсон ҳуқуқлари долзарб масалаларини муҳокама этиш учун халқаро ва республика семинарлари, конференциялар, давра суҳбатлари ўтказиш Омбудсман ахборот-маърифат фаолиятининг муҳим йўналишларидан бири бўлиб қолди.

Вакил ахборотлаштиришнинг аҳамиятига катта эътибор бериб, фуқароларнинг шикоятларини таҳлил қилишнинг яхлит тизимини яратишга аста-секин ўтишни амалга оширмоқда. Ахборот маконини кенгайтириш мақсадида «Интернет» тармоғига улаш ишлари амалга оширилди. Вакил йил сайин халқаро ҳамкорлик доирасини кенгайтириб бормоқда. Вакил томонидан юздан зиёд халқаро тадбирлар, шу жумладан, халқаро ташкилотлар вакиллари билан учрашувлар ўтказилди. «Демократия, инсон ҳуқуқлари ва Ўзбекистонда бошқарувни такомиллаштириш» мавзусида БМТ Тараққиёт Дастури лойиҳасини, Ўзбекистон Республикаси билан Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти ҳузуридаги Инсон ҳуқуқлари бўйича демократик институтлар бюроси ўртасида ўзаро бир-бирини тушуниши тўғрисидаги Меморандумни амалга оширишда қатнашди. Шунингдек, Вакил Халқаро Қизил Хоч қўмитаси, Нотижорат ҳуқуқи бўйича Халқаро марказ, «Хьюман Райтс Вотч», «Амнести Интернейшнл» ва бошқа халқаро ноҳукумат ташкилотлари билан фаол ҳамкорлик қилмоқда.

Ўзбекистонда инсон ҳуқуқларига риоя этиш ва уларни ҳимоя қилишнинг долзарб муаммоларини муҳокама қилиш, бу соҳада бошқа мамлакатларда тўпланган тажрибалар тўғрисида ахборотлар алмашиш ҳамда республикада ҳуқуқни муҳофаза қилишни такомиллаштириш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқиш учун Омбудсман ҳузурида Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий муассасалар ва халқаро ташкилотлар вакилларидан иборат Маслаҳат Кенгаши ташкил этилди.

Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили энг нуфузли ҳуқуқни муҳофаза қилиш тузилмаси-халқаро Омбудсман институтининг овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган аъзоси бўлди.

Маъруза юзасидан сўзга чиққан Омбудсман ҳузуридаги Инсон Конституцион ҳуқуқ ва эркинликларига риоя қилиш комиссиясининг аъзолари З.Қодиров, Д.Ғуломова, Олий Мажлис ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти директори А.Турсунов, Олий Мажлис Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш қўмитаси раиси Г.Йўлдошева, Олий Мажлис депутати Ю.Нишонов ва бошқалар Омбудсманнинг беш йиллик фаолияти юзасидан фикр-мулоҳазаларини ва инсон ҳуқуқлари ҳимоясини таъминлашни янада яхшилаш юзасидан таклифларини билдирдилар.

Олий Мажлисда бўлиб ўтган Инсон Конституцион ҳуқуқи ва эркинликларига риоя қилиш Комиссиясининг кенгайтирилган мажлисида, Инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш гуруҳи аъзолари, вазирликлар ва идоралар, ноҳукумат ташкилотлар ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари ҳам иштирок этдилар ва муҳокамада фаол қатнашдилар.

Кенгайтирилган мажлисда Олий Мажлис раисининг ўринбосари Б.Бугров Омбудсманнинг беш йиллик кўп қиррали фаолиятига кенг тўхталди.

Будир ПЎЛАТОВ,
«Ишонч» мухбири.

МЕҲНАТ АРДОҚЛАГАН КИШИЛАР

Хатирчи туманининг А.Ярлақабоев жамоа хўжалиги механизатори Шерали Жумаев тракторчилик касбини танлаб хато қилмади. У саккиз йилдан бери Шоим Жумаев бригадасида сидқидилдан меҳнат қилиб келмоқда.

— Ҳосил чўғи ҳар қачонгидан баланд. Бир кунда 8-10 гектар ерга ишлов бераяпман. Мустақиллик байрами арафасида бор имкониятдан унумли фойдаланишга ҳаракат қилаяпман. Бундай қутлуғ диёрда ҳалол меҳнат қилиб, қадр топаётганлигимдан ғурурланаман, - дейди илғор механизатор.

А.ЭЛМУРОДОВ олган сурат.

КАСАБА УЮШМАЛАРИ БОЗОР ШАРОИТИДА

Меҳнат аҳлининг манфаатини ҳимоя қилиш касаба уюшмалари фаолиятининг устувор йўналишларидан биридир. Куни кеча Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Тошкент шаҳар қўмитасининг VII Пленуми бўлиб ўтди. Кун тартибида меҳнатга ҳақ тўлашни такомиллаштириш, бозор иқтисоди шароитида ходимларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш бўйича Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги тизимидаги Тошкент шаҳар ҳудудида жойлашган корхона ва ташкилотлар касаба уюшмалари ва иш берувчилар фаолияти ҳақидаги масала кўрилиб, бу хусусда шаҳар қўмитаси раиси Н.Умарова маъруза қилди.

Тингланган маъруза юзасидан музокараларда сўзга чиққанлар эришилаётган ютуқлар билан бирга ҳал этилиши лозим бўлган масалалар, кўрсатилган камчиликларни зудлик билан ечимини топиш зарурлиги хусусида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

У. ПЎЛАТОВ.

Қонун барча учун баробар

МАОШ НЕГА ВАҚТИДА БЕРИЛМАЯПТИ?

Мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг бажарилиши, фуқаролар ижтимоий-иқтисодий фаоллигининг ўсиши, тафаккур ва руҳияти, ҳаётга муносабатларнинг ўзгаришига, шунингдек кадрлар малакасига, фуқаролар яшаш шароитларини ижтимоий ҳимоялаш борасида олиб борилаётган ишларга кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Лекин бугунги кунда айрим корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, халқ фаровонлигини ошириш, замон талабларидан келиб чиққан ҳолда ишлаш ўрнига, турли важ-корсонлар кўрсатиб, «олма пиш - оғзимга туш» қабилида иш юритаётганликлари кишини таажжублантиради.

Гап шундаки, меҳнат қонунлари мажмуасининг 154- моддасига кўра иш берувчи (молиявий ҳолатидан қатъи назар) ходимга бажарган иши учун белгиланган меҳнат ҳақини шартномага мувофиқ кўрсатилган муддатларда тўлаши шарт. Ҳақ тўлаш муддатлари жамоа шартномаси ёки бошқа локал норматив ҳужжатда белгиланганидек, ҳар ярим ойда бир мартадан кам бўлиши мумкин эмас. Шунга қарамасдан, Ф.Хўжаев тумани ҳудудидаги айрим корхона ва ташкилотлар раҳбарлари бу қоидага риоя қилмасдан «ҳисоб рақамимизда пул йўқ» баҳонасида ходимларига тегишли бўлган ойлик маошларини 3-4 ойлаб берилмасдан келишига йўл қўйганлар.

Раҳбар шунинг учун ҳам раҳбарки, у ходимларининг кундалик турмуш шароитларини ўйлаши, улар тўғрисида тинмасдан ғамхўрлик қилиши, уларга тегишли бўлган маошларни қонунда кўрсатилган муддатларда берилишини таъминлашга мажбур. Аниқса корхонада хизмат қилаётган икки ёшгача боласи бор оналар тўғрисида кўпроқ эътиборли бўлиш тақозо этилади. Раҳбарлик фазилати ана шунда эмасми?

Қишлоқ ва Сув хўжалиги вазирлигига қарашли Бухоро шаҳар 2-сон ихтисослаштирилган жамланмаси (бошлиғи Г.Жалолов) маъмурияти томонидан корхонада ишловчи ходимларга 1998 йилнинг ноябр-декабр, жорий йилнинг январ-феврал ойлари учун иш ҳақлари шу кунгача берилмасдан қолган. Бу ғайриқонуний ҳолат ўрганиб чиқилганида, корхона раҳбари дебиторлик қарзларини ўз вақтида ундириш имкони бўлмаяпти, деган бўлмағур баҳоналарни рўкач қилди. Туман прокуратураси корхона раҳбариятини бундай хатти-ҳаракати учун ёзма равишда огоҳлантириб, зудлик билан ходимларга тегишли бўлган иш ҳақларини бериш масаласини қўйди.

«Бухороирқурилиш» трестига қарашли Б.Эргашев бошлиқ шаҳар кўчма механизациялашган жамланмаси маъмурияти ҳам ходимларига ўз вақтида маошларини бериш ўрнига ўтган йилнинг ноябр-декабр, шу йилнинг январ-феврал ойлари учун 2 миллион 322 минг сўм миқдоридаги маошни шу кунгача бермай келган ва шу тариқа 120 ходимнинг конституциявий ҳуқуқлари камситилшига йўл қўйган. Корхонанинг жорий йилнинг 1- март куни ҳолатидаги дебитор қарзлари 25 миллион 588 минг 400 сўмни ташкил қилган бўлса-да, уни ўз вақтида ундириб олиш чоралари кўрилмаган. Муҳосиблар бу ишни ўз ҳолига ташлаб қўйганлар.

Бухоро шаҳридаги «Агромашсервис» ҳиссадорлик жамиятининг раиси Н.Ширинов ҳам корхонада ишловчи 224 ходимга тегишли бўлган ўтган йилнинг декабр ойи маошидан 1 миллион 150 сўм ва 1999 йилнинг январ-феврал ойи маошларини бериш чораларини кўрмасдан келган. Ҳатто корхонада икки ёшгача боласи бўлган 10 нафар оналарга берилиши лозим бўлган 16 минг 500 сўм миқдоридаги нафақа пуллари икки ойдан бери тўланмай қолган.

«Ўзсувқурилиштаъмирфойдаланиш» бирлашмасига қарашли туман ҳудудидаги А. Бахтиев раҳбарлик қилаётган ихтисослаштирилган кўчма механизациялашган жамланмаси шу йилнинг 1-март куни ҳолатидаги дебитор қарзлари 51 миллион 698 минг сўмни ташкил қилган, уни ўз вақтида ундириб олиш чоралари кўрилмаганлиги сабабли, корхонадаги 161 ходимга ўтган йилнинг ноябр ойи учун маош шу йилнинг январ ойига келиб берилган. Корхонанинг ходимлар олдидаги иш ҳақи қарзлари 1998 йилнинг декабр ойи учун 1 миллион 200 минг сўмни, шу йилнинг январ-феврал ойларида тўланмаган маош миқдори эса 4 миллион 700 минг сўмни ташкил этмоқда. Ушбу корхонада икки ёшгача боласи бор биргина онага ҳам тегишли нафақа пули тўланмасдан келинаётир. Бу ерда дебитор қарзларини ундириш борасида жонкуярлик қилмасликлари натижасида қонун талаблари мунтазам равишда бузилган. Туман прокуратураси камчиликларни зудлик билан бартараф қилиш юзасидан билдириш бериб, акс ҳолда, жиноий жавобгарликка тортилиш мумкинлиги тўғрисида огоҳлантирди.

Фуқароларни ижтимоий ҳимоялаш соҳасидаги ишларга бефарқ бўлиш, уларнинг ойлик маошларини қонунда кўрсатилган муддатларда бериш чорасини кўрмаслик каби ғайриқонуний ҳолатлар «Бухоро-Таъминотчи» ҳиссадорлик жамиятида (раис-М.Бердиев), Бухоро шаҳар алоқа кўчма механизациялашган корхонасида (бошлиқ-Ҳ.Воҳидов), «Бухоромахсусқурилиш» ҳиссадорлик жамияти (раис-Д.Нуров), «Ўзавтойўл» бирлашмасига қарашли Бухоро механизациялашган жамланмаси (раҳбар-А.Хасанов), «Бухоро ипаги» ҳиссадорлик жамияти (раис-Б.Тилавов), Бухоро шаҳар кўкаламзорлаштириш хўжалиги (бошлиқ-М.Жумаев) ва бошқа корхона, ташкилотларда ҳам мавжуд эканлиги аниқланиб, раҳбарлари қатъий огоҳлантирилди. Келгусида яна шундай камчиликларга йўл қўйсалар, жиноий жавобгарликка тортилишлари мумкин эканлиги тўғрисида ёзма равишда эслатиб ўтилди.

Шу ўринда айрим раҳбар ва мутасадди кишиларга икки оғиз сўзимиз бор: Баҳона ахтариш вақти ўтди. Амалий ишга ўтиш, замон билан ҳамқадам юриш керак. Акс ҳолда фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқларининг камситилишига йўл қўйган бўласиз.

Фуркат МАҲМУДОВ.

Контрактация шартномаси муаммолари

КИМ-КИМНИ АЛДАЯПТИ

Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 16 мартдаги мажлиси ҳужжатларида устувор йўналишлардан бири бу «...қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштиришдир. Ислоҳотларни ўтказишнинг моҳияти учта мазмунан ягона вазифада мужассамлашган:

- деҳқонга ер ва мулкка жамоа даромадининг муайян қисмига эгалик ҳуқуқини берувчи мулкий пайни жорий этиш;

- жамоа хўжаликларини қишлоқ хўжалик кооперативлари (ширкатлари)га айлантириш;

- оилавий пудратни жорий этиш» эканлиги кўрсатиб ўтилган.

Юқорида қайд этилган «...учта мазмунан ягона вазифа»ни бажаришда шартномавий муносабатларни шакллантириш, уни амалда жорий этиш ва шартномалардан тўғри фойдаланиш чораларини кўриш каби ўта долзарб вазифалар олдимизга қўйилди. Шу билан бирга «хўжаликлар, тайёрловчилар ва қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ташкилот ва корхоналар ўртасидаги шартнома мажбуриятларини тузиш ва уларни бажариш борасидаги ишларнинг аҳволи қониқарсиз эканлиги», баъзи деҳқон-фермер хўжаликлари шартномавий муносабатларни тушуниб етмаётганликлари натижасида қўпол қонун бузиш ҳолатларига йўл қўйилаётгани қайд қилиб ўтилди.

Бу борада Пайариқ туман прокуратураси томонидан хўжалик юритувчи субъектлар томонидан шартномавий муносабатларга амал қилиниши ҳамда ажратилган бўнаклардан мақсадли фойдаланилаётгани юзасидан ўтказилган текширишлар давомида айрим хўжаликларда шартномавий муносабатларга умуман амал қилинмаётгани ва шартномалар асосида ажратилган бўнак маблағларидан шартнома механизмини тўғри ишлатмаслик ҳолатларига йўл қўйилаётгани аниқланди. Жумладан, тумандаги «Соҳибкор» жамоа хўжалигида 1998 йил бошоқли дон етиштириш учун 42 та оилавий звено билан шартнома тузилган бўлиб, шундан 17 таси шартнома шартларини бажарган, холос. Хўжаликда нўхат етиштириш бўйича ижарачилар 1500 кило ҳосил топшириш мажбуриятини олишган эди. Бироқ 500 кг ёки ишлаб чиқариш баҳосида 22.500 сўмлик маҳсулот топширилмасдан қолди.

Бундан ташқари, ҳосил берадиган 346 гектар узумзор 264 та оилавий звенога ижарага берилган ва шартномалар тузилган бўлишига қарамасдан 8220000 сўмлик ўрнига борйўғи 3624660 сўмлик узум ва майиз топширилган.

Хўжалик раҳбарлари томонидан «сен менга тегма, мен сенга тегмайман» қабилида иш тутилиши, пудратчилар фаолияти юзасидан етарли назорат ўрнатилмаганлиги оқибатида 4595340 сўмлик маҳсулотлар кам топширилган. Хўжалик мансабдор ҳамда моддий жавобгар шахслари 1998 йил 1 январдан 1999 йил 1 май кунига қадар қалбаки ишонч хатларига асосан тумандаги савдо корхоналаридан ҳаммаси бўлиб 1.205360 сўмлик озиқ-овқат ва бошқа халқ истеъмол молларини олишиб, уларни хўжалик ҳисобига кирим қилмасдан талон-тарож қилганликлари аниқланди. Ушбу ҳолат юзасидан туман прокуратураси томонидан жиноят иши қўзғатилиб, терговлар ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Жорий йилда пахта ҳосили етиштириш учун тумандаги «Навбаҳор» жамоа хўжалиги ҳудудида ташкил этилган «Тинчлик» ва «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги ҳудудида ташкил этилган «Дарвишик» фермер хўжаликларининг раҳбарлари Адлия вазирлигидан 2 мартда 21-768/5-сон билан ҳуқуқий экспертизадан ўтказилган «Давлат эҳтиёжлари учун сотиб олинадиган пахта хом ашёси учун контрактация шартномаси»ни тумандаги «Бекзод» пахта тозалаш заводи ҳамда сотувчи ва харидорга хизмат кўрсатадиган банклар иштирокида тузиб, «Маҳсулотни тайёрлаш ва унинг сифати бўйича давлат нозирлиги»да рўйхатдан ўтказишиб «Тинчлик» фермер хўжалиги 240385 сўм, «Дарвишик» фермер хўжалиги эса 80 минг сўм бўнак маблағлар олишган. Бироқ, улар чигит экиш ўрнига ушбу пуллардан мақсадсиз фойдаланиб келишган ва бўнак маблағларини ўз жойига қайтаришни ўйлаб ҳам кўришмаган. Ваҳоланки, шартноманинг 2,5-бандида сотувчи банки ҳамда харидор банкининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари кўрсатилган бўлиб, бунга кўра «сотувчи ва харидордан тўлов муомалаларини амалга ошириш ва маблағлардан мақсадли фойдаланиш устидан назорат қилиш» каби муҳим мажбуриятни ўз зиммасига олган томонларнинг биронтаси шартнома шартларини бажармаган. Аниқланган ҳар бир қўпол қонунбузарлик ҳолатлари юзасидан ҳозирги кунда туман прокуратураси томонидан жиноят ишлари қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Айтиш мумкинки, жойларда хўжалик юритувчи субъектлар ҳуқуқшунос кадрлар билан таъминланмаганлиги, шартномаларнинг талаб даражасида тузилмаётганлиги, оқибатида бундай нохуш ҳолатлар келиб чиқмоқда.

Шартнома - бу ихтиёрийлик асосида томонларнинг ўзаро келишуви натижасида тузиладиган ҳуқуқий ҳужжатдир. У имзоланган пайтдан бошлаб кучга киради. Шундан кейин ҳар иккала томон ҳам шартнома шартларини бажаришга мажбурдир. Унда кўрсатилган, томонлар бажаришни ўз зиммасига олган ҳар бир шартнинг бажарилишини таъминламаслик, томонларнинг қонуний тарзда жавобгарликка тортилишига асос бўлади.

Фахриддин ЖУМАЕВ,
Пайариқ тумани прокурори, 2-даражали юрист

Сабоқ

ЖАРИМА ЖАБРИ

Жиззах туман ўсимликларни ҳимоя қилиш ва агрокимё маркази раҳбари У. Ибрагимов ўтган йили қишлоқ хўжалик экинларини ҳаводан туриб озиқлантириш, пахтани дефоляция қилиш юзасидан «САР» авиакомпанияси раҳбари Р. Ибрагимов билан ўзаро шартнома тузган эди. Шартномага кўра авиакомпания ходимлари қишлоқ хўжалик экинлари агротехникаси даврида 19 минг га майдонни озиқлантириб, 4000 гектар ердаги ғўзаларни дефоляция қилиб берди. Шартномада кўрсатилишича, бажарилган ишлар қийматини 10 кун ичида Марказий Банк томонидан белгиланган АҚШ долларининг сўмга нисбатан белгиланган қиймати бўйича ҳисоб-китоб қилишлик зарур эди.

Ажабланарлиси шундаки, шартномада кўрсатилганига қарамай, ўзаро ҳисоб-китоб ишлари пайсалга солинди. Авиакомпания томонидан бажарилган ишлар Жиззах тумани ўсимликларни ҳимоя қилиш ва агрокимё маркази томонидан тўлиқ қабул қилиб олинган. Йил якунида бажарилган ишлар ва аванс тўловлари юзасидан тузилган солиштирма далолатномага кўра қарздорлик 2019030.68 АҚШ доллари миқдорида эканлиги аниқланди.

Жорий йилнинг ўтган даврида 48423.15 доллар тўланди. Аммо 153547.53 АҚШ доллари миқдоридаги қарз корхона гарданида ҳамон осилиб турарди.

Ўзбекистон транспорт прокуратураси «САР» авиакомпанияси манфаатини ҳимоя қилиш ва агрокимё марказини Жиззах вилоят хўжалик судига берди. Вилоят хўжалик суди даъволарнинг тақдим этган барча ҳужжатлари ҳамда даъвогар вакилининг суд муҳокамаси давридаги кўргазмаларини атрофлича қараб чиқиб, Ўзбекистон республикаси ХПКнинг 135, 138,145, 146-моддаларини қўллаб, Ўзбекистон транспорт прокуратурасининг даъвоси тўлиқ қаноатлантирилиши, жавобгардан «САР» авиакомпанияси фойдасига 18981545 сўм қарзни ундириш, шунингдек, давлат божи харажатларини жавобгар зиммасига юклаш тўғрисида «ҳал қилув қарори» чиқарилди,

Ушбу мақоламиз билан шартнома шартларини ўз вақтида бажармаслик оқибати корхона иқтисодиётига нечоғлик оғир зарба бўлиб тушишини шартнома тузаётган раҳбарларга яна бир бор эслатиб ўтишни лозим топдик.

Абдувоҳид ТОВБАЕВ,
Жиззах вилоят хўжалик суди раиси.
А.АЗИМОВ,
«Ишонч» мухбири.

ТЕНГИ ЙЎҚ

Омон бўлгин олам аро номи достон, Ватаним,
Ойдин йўлда яшаётган тенгсиз бўстон, Ватаним.

Ўтиб кетди орзу-истак ушалмаган онларинг,
Ёруғ кунга етиб қучдинг шарафу шон, Ватаним.

Пахта, ғалланг, олтинингга энди соҳиб сен ўзинг,
Қад ростлашга яратилди катта имкон, Ватаним.

Дили яйраб-яйраб Тўра истиқлолинг алқайди,
Мангу кулсин бахт қуёшинг, Ўзбекистон -
Ватаним!

ДУНЁ НАЗАРИДА

Ўз бахтимни кўраман элимнинг зафарида,
Халқ ишқи муҳрланган дилимнинг дафтарида.

Истиқбол эшиклари очилди, ёпилмагай,
Ибратли ишларимиз дунёнинг назарида.

Дунё, бу мўъжизадир, танламас ёш янгилик,
Энг ўткир тушунча бор гоҳ ёшда, гоҳ қарида.

Тўра, ғафлатда қолмай доноларга яқин бўл,
Қоқилмайсан бўлсанг сен нодонлардан
нарида.

ҚАДРИМ

Қайси инсонда теран фикр, ўткир ақл бор,
Қолмас ғафлатда асло, қадам босади хушёр.

Ҳар кун фойдали ишни қилишликдан тўхтамас,
Умрнинг бир лаҳзасин ўтказмайди у бекор.

Бекорчидан безордир Худо ҳам-бежиз эмас,
Дангаса учун хорлик тақдири азалда бор.

Ақли йўқнинг қадри йўқ, ақли бор
ҳурматдадир,
Донолар илкин тутган, Тўра, бўлур бахтиёр.

Тўра ЖУМАН.

Ёз — ўтмоқда соз!

«СОҲИЛ»ДАГИ МАРОҚЛИ ДАМ

Марказий банк Наманган вилоят Бош бошқармасига қарашли «Соҳил» болалар оромгоҳи Косонсой туманининг сўлим гўшасига жойлашган. Давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Наманган вилоят қўмитаси тасарруфидаги ушбу оромгоҳ чиндан ҳам мавсумга жиддий ҳозирлик кўрди. Буни жорий таъмир ишларига 1 миллион 660 минг сўм маблағ сарфланганлигидан ҳам билса бўлади. Бу файзли масканда мавсумда 500 дан ортиқ болажонлар ҳордиқ чиқарди.

Оромгоҳ раҳбари Баҳодир Абдуллаев бошлиқ 16 нафар тарбиячи ўғил-қизларнинг мароқли ва мазмунли дам олишларини таъминлаш мақсадида бор имкониятларини ишга солдилар. Болажонларнинг иккинчи уйларига айланган ушбу масканда кўплаб, хусусан «Ёш экологлар», «Ёш зоологлар», «Ёш балиқчилар», «Ёш гулчилар» каби тўгараклар фаолият кўрсатмоқда. Улар болаларимизни атроф-муҳитни ҳимоялаш, табиатни севиш, ҳайвонот ва ўсимликлар дунёсини ўрганиш ва авайлаб-асраш руҳида тарбияламоқда.

- Фарзандларимизнинг ёзги таътилларини намунали ўтказишлари учун мавжуд имкониятларни ишга солишга ҳаракат қилдик,- дейди Наманган вилоят қўмитаси раиси Мираббос Жалилов.—Уларга янги ва сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари, мева ва сабзавотлар, шунингдек, болаларбоп фильмлар, турли спорт анжомларини ўз вақтида етказиб беришни биринчи галдаги вазифалар қаторига қўйганимиз ишимизни жонлантирди.

«Соҳил» оромгоҳида дам олаётган болажонлар бу маскандан мамнун эканликларини, янаги йили албатта шу ерда дам олиш истагида эканликларини билдирганликлари ҳам таътил кўнгилли ўтганлигини тасдиқлайди.

Мавлуда АСҚАРХЎЖАЕВА,
талаба.

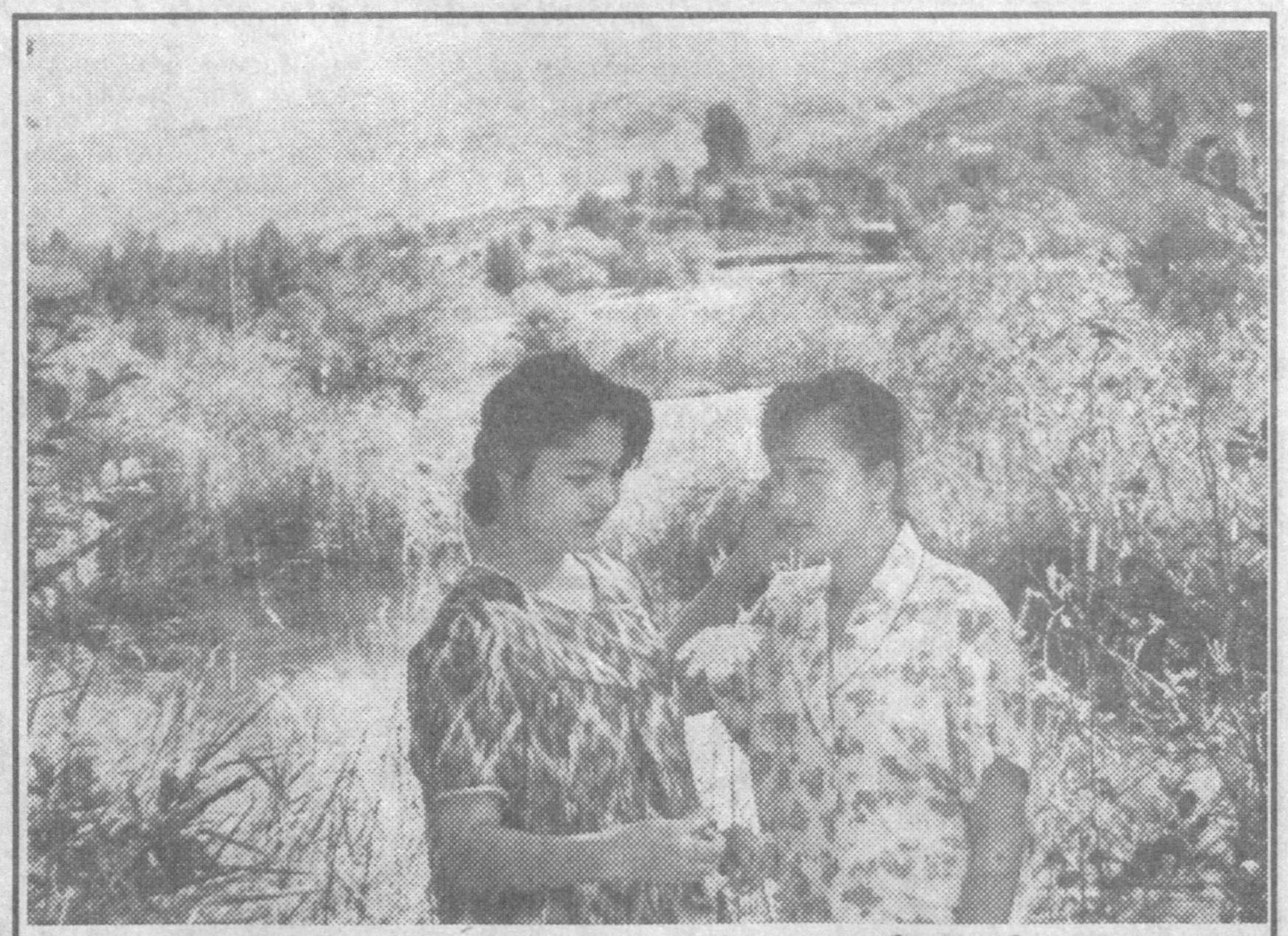

Дугонажон, дилимни
Ажиб ҳислар чулғайди.
Ҳаяжондан энтикиб
Бораётир юрагим.

Истиқлол билан бирга
Мен бир ёшга улғайдим.
Юртим тонгидек оппоқ
Орзуларим, тилагим.

АНАНАС БАРГИДАН ТОЛА

Ананас ширин ва хушбўйлиги билан машҳурдир. Бунга яна унинг бошқа фазилати ҳам қўшилади, яъни унинг баргидан жуда кўп пишиқ ва толаси шотиникига қараганда тўрт маротаба ингичка бўлган тола олиш мумкин экан.

Япониянинг «Канэбо» фирмаси ананас баргидан олинган толадан мато яратиш технологиясини ишлаб чиқди. Бунинг учун ананас барги махсус мойга ботириб олинади. Фирманинг ананасдан тайёрлаган бу кўркам маҳсулоти тагига президентнинг шахсан ўзи «бу толадан тайёрланган мато ҳамма матолардан ҳам юпқа ва жуда пишиқ» деб ёзган.

Истиқлол нашидаси

Истиқлол шарофати туфайли мирзачўллик Абдурасул Назаров миллион-миллион даромад соҳибига айланди. У бунга қандай эришди?

БАХТИ БЕКАМ ОИЛА

Абдурасул ака бу йил 70 ни қоралади. Умрининг 37 йили эса далада ўтган. Экинга сув тарашда унинг олдига тушадигани бўлмаган. Эрталабгача мижжа қоқмай сув тараган пайтлари кўп бўлган. Уни мақташарди, олқишлашарди, аммо турмушинг қандай кечаяпти, ҳовли-жойинг қалай, деб ҳеч ким сўраган эмас. 10 нафар азамат ўғил ташвиши отага сира тинчлик бермасди. Ҳовли-жой учун ер олиш ҳазилакам гап эмас эдида, у пайтлар. Мутасаддилар Абдурасул акадек меҳнаткашдан кўра бир таноб ерни афзал билишарди. У ана шундай муаммолар гирдобида юрган бир пайтда юртимизда истиқлол қуёши балқиди.

- Мустақилликнинг илк йиллариданоқ Юртбошимиз шахсий томорқа хўжалигини ривожлантиришга катта эътибор қаратди, - дейди Абдурасул Назаров. - Уч оила бир ҳовлида сиқилиб яшардик. Иккита ер участкаси олдик. Оз эмас, нақд 16 сотихдан. Ўн нафар азамат ўғилни ишга солиб бу ерларни боғроғларга буркаш пайига тушдим.

Абдурасул ака бизни томорқа сари бошлайди. Мирзачўлнинг шўрхок ерида бир туп ниҳол ундириш душвор. Аммо Абдурасул Назаровни шўрхок ер ҳам тан олгандек. Боғда мевали дарахтнинг 40 дан зиёд тури бор: чилонжийдадан тортиб, мурч дарахтигача. Куйинчак ўғиллар тиниб-тинчимас отасидан ҳам ўзиб боришаяпти. Шафтолининг беш, олманинг эса ўндан ортиқ турлари мавжуд. Томорқада бирон қарич ер ҳам эътибордан четда қолмаган. Турли сабзавот ва полиз экинлари ҳам гуркираб ўсиб турибди.

Боғбон бизни ҳовлидаги лимонзорга бошлади. Мўъжазгина иссиқхонада 60 тупдан ошиқ лимон парваришланаётган экан. 400 тупдан зиёд анор эса шиғил ҳосилдан заминга бош эгган. Оила томорқанинг ўзидан бир миллиондан кўпроқ даромад олишни мўлжаллаб турибди. Назаровлар қишлоқдаги энг катта оилалардан бири. Шу боис, унинг ташвиши ҳам катта.

- Фарзандларим мўминқобил, бир-бирига меҳроқибатли чиққанидан бошим кўкка етади, - дейди Абдурасул ака. - Уларнинг аҳиллиги боис, турмушимиз фаровон. Хонадонимизда 50 бошга яқин қорамол, 100 га яқин қўй-қўзи боқамиз. Сут-қатиқни келинлар бозорга олиб чиқишади. Томорқамиздан чиққан маҳсулотларни сотиш учун иккита дўкон очганмиз. Энг арзон маҳсулотни биздан харид қилишади.

Абдурасул ака билан суҳбатлашганимиз сайин унинг янги қирраларини кашф этгандек бўламиз. Тиниб-тинчимас бу одамда ўн йигитнинг ғайрати бордек. Бундан беш йил муқаддам уйга бир уя асаларини кўтариб келди. Шу-шу бу беозор жонивор парваришига астойдил киришди. Ҳеч қанча ўтмай, асалари уялари сонини 250 тага етказди. Ўтган йили 1 миллион сўмдан ортиқроқ асал сотди. Бу йил эса 3 тонна асал олишни кўзлаб турибди. Уч йилдирки, хонадон балиқчиликни ҳам йўлга қўйган. Ўтган йили бир тонна луқмаи ҳалол етиштириб сотди.

- Баъзан ўйга толаман, - дейди Абдурасул ака. - Оддий бир сувчи эдим. Хўжаликдан берадиган ойлик маошни кутиб яшардик. Турмушимиз фаровонлиги фақатгина мустақиллик шарофатидан деб ўйлайман.

Абдурасул ака мустақиллик туфайли амалга оширган ишлари, истиқлол берган имкониятлар ҳақида узоқ гапирди. Улар билан бу имкониятлардан тўлиқ фойдаланмаётган, аксинча, ҳали ҳам ҳурриятнинг қадрига етмаётган айрим кимсалар хусусида суҳбатлашиб, балиқчилик хўжалиги билан танишдик. Қишлоқ чеккасидаги икки гектарга яқин сойликда узоқ йиллар сув йиғилиб тўқайзорга айланиб қолган эди. Абдурасул ака ўз ўғиллари билан уни тозалаб, балиқ увилдириқларини ташлади. Дастлабки икки йиллик уриниш беҳуда кетди. Чунки сув ўта шўрлиги сабаб балиқлар кўпаймади. Ўтган йили эса анча силжишга эришилди. Бу йилги ҳаракат ҳам ёмон эмас.

Балиқчилик хўжалигига туташ майдон ҳам Назаровларга қарашли экан. От изини той босар, деганларидек, ўртанчи ўғил Ўктам Назаров бу ерда ўз деҳқон-фермер хўжалигини очди. Ўктам билан 65 гектарлик майдонда парвариш қилинаётган ғўзаларни кўздан кечирдик. Майдон бегона ўтлардан тозаланиб, йиғим-теримга ҳозирлик кўрилаётган экан.

- Рўзғордаги юмушлару дала ишлари бирлашиб, қийнаб қўймаяптими, - сўрадик Ўктамдан.

- Отам дастлаб унамади. Чунки бу ерга сув чиқариш қийин эди. Фақатгина насос орқали суғориларди, - дейди у. - Ака-укалар кенгашдик. Баҳромни тракторга ўтқаздик. Ерни оладиган бўлдик, уни ҳатто хўжалик ҳам эплай олмасдан, ташландиқ бир ҳолга келиб қолган эди. Аммо ҳеч ким қийинчиликлардан қўрқмади, заҳматдан чекинмади. Натижада 2-3 центнердан пахта бериб келган ердан нақ 30 центнердан ҳосил олдик. Мирзаобод туманида биринчи бўлиб йиллик режани уддаладик.

Назаровлар хонадонида ҳам, уларга қарашли «Ҳумо» деҳқон-фермер хўжалигида ҳам бир зум иш тинмайди. Оила аъзолари бир дастурхон атрофига йиғилган чоғ гўёки тўй бўлиб кетади. Ўн ўғил, бир қиз, саккиз келин, 50 га яқин набира Абдурасул аканинг суянган тоғлари. Шулар борки, отанинг қадди тик, бағри бутун.

- Юртимизнинг тинчлиги, осойишталиги катта бахтимиз, - дейди у. -Мамлакатимиздаги буюк ўзгаришлар биз кексаларни ҳам бефарқ қолдирмаяпти. Буюк келажакни ҳис қилганим сайин ёшлардек ғайратим жўшади. Биздан фақат эзгу ишлар, яхшиликлар қолади. Юртимиз тинч, халқимиз бахтиёр бўлса, шунинг ўзи биз учун катта қувонч.

Нурилла ШАМСИЕВ,
«Ишонч» мухбири.

Барча футбол ишқибозлари ФИФАнинг жавобини интизорлик билан кутишмоқда. Қандай сўровга дейсизми? Унда эшитинг.

Бугунги кунда Жаҳон футбол федерациялари уюшмаси (ФИФА) раҳбарларининг боши қотган. Сабаби 2006 йилда бўладиган футбол бўйича жаҳон биринчилигининг финал учрашувлари қайси мамлакатда ўтказилиши муаммоси ўз ечимини тополмаётир. Улар қайси номзодни қўллаб қувватлашни билмай турибдилар. Даъвогар мамлакатлар қуйидагилар: Германия, Бразилия, Марокаш, Англия ҳамда Жанубий Африка-

СЎНГГИ СЎЗ, ФИФАга

дир. ФИФА раҳбарлари чемпионатни ўтказиш мақсадида амалга оширилган ишлар ва режалар битилган ҳисоботларни ушбу мамлакат вакилларидан қабул қилиб олдилар. 24 кишидан иборат махсус гуруҳ ҳисоботлар билан танишиб чиқиб, келаси йилнинг март ойида жавобни эълон қилиш ниятида. Табиийки ҳамманинг кўз қулоғи ФИФАда. Футбол тарихига зарҳал ҳарфлар билан битилажак Жаҳон Чепионатининг финал учрашувларини қайси мамлакатда томоша қилишимизни ФИФА раҳбарлари ҳал қилади.

Жаҳон чемпионати баҳслари ўтказиладиган майдонларни кўз олдингизга келтиринг. Улар нақадар чиройли, ҳашаматли. Бундай майдонлар томошабинларга завқ-шавқ бағишлайди. Айниқса, чиройли ўйинлар бўлса. Жаҳон талабларига жавоб берадиган майдонлар борасида Германия, Бразилия, Англиянинг имкониятлари катта. Айрим мутахассислар бу «ўйин»да Германиянинг қўли баланд келишини башорат қилишмоқда. Бундай олганда бизга барибир. У қайси мамлакатда бўлмасин ажойиб футбол санъатининг гувоҳи бўлсак, бас.

ЛАНГАР НИМА УЧУН КЕРАК?

Дорбоз дор, яъни таранг тортилган арқон устида хийла узоқ вақт мувозанат сақлаб тураолади ёки юраоладики, бизга бу жуда ғалати туюлади. Айни вақтда у санъатдир.

Хўш, бу санъатнинг асосий сири нимада? Дорбоз нега дор устида лангар ушлаб юради?

Таранг тортилган арқонда одамнинг мувозанат ҳолатида туриши учун унинг оғирлик маркази арқондан ўтувчи фазовий вертикал чизиқ устида бўлиши лозим. Бироқ бундай ҳолатда киши кўпроқ вақт бўлаолмайди. Чунки оғирлик марказининг фазовий вертикал чизиқдан салгина четга чиқиши натижасида механиклар айлантириш вазияти деб аталадиган ҳодиса оғирлик марказини вертикал чизиқдан яна ҳам узоқлаштиради.

Йиқилиб кетмаслик учун арқон устидаги киши ўз гавдасини тезлик билан шундай буриш мумкинки, натижада оғирлик маркази вертикал чизиқ устига тушади. Лекин киши бу ҳолатда қаддини дол қилиб ортиқча тураолмайди. Бунга қарши гавдани бошқа ёққа буришга тўғри келади.

Хуллас, шу тарзда у ёқ билан бу ёққа букилиб, бир мунча вақт муаллақ туриш мумкин. Улар қўлларида бирон-бир ёрдамчи нарсани ушламай узоқроқ вақт дор устида тураолишлари амри маҳол. Шунинг учун дорбозлар лангар қўллайдилар.

ОШ СОВУМАСИН

Ҳажвия

Қайси куни телевизор орқали берилган кўрсатув касабақўм раиси Толмас Жўраевичнинг тинчини бузди. «Нега энди биз ҳам ўз ўқувчилар оромгоҳимизга эга бўлмас эканмиз». У ўзига-ўзи кўп марталаб берган саволини бошлиққа айтди.

- Қўмита аъзолари билан йиғилиш ўтказинг, тасдиқланг, жойини белгиланг. Қарорни тақдим қилинг. Буёғи биздан.

Йиғилиш вақти ҳақида ёзилган эълон уч кун аввал осиб қўйилса ҳам унга режалаштириш бўлими ва бухгалтериядаги икки аёлдан бошқа ҳеч ким келмади. Кейинги куни Толмас Жўраевич ўзи хонама-хона юриб, бирмабир айтиб чиқди. Яна келишмади.

Дам олиш куни Толмас Жўраевич болаларининг тўполони билан мультфильмни ҳам тузукроқ кўролмади. Бақир-чақир тўполонга қараб, оромгоҳ қуриш ҳақида ўйланиб ўтирган эди, хаёлини турмуш ўртоғи бўлди.

- Келинг, дадаси, ош совуб қолди.

Бирданига Толмас Жўраевич фикри ёришди.

- Нима дединг? Яна бир қайтар.

- Ош совумасин, деяпман.

- Отанггачи, минг арава раҳмат.

...Толмас Жўраевич эртаси куни керакли одамларини бирма-бир айтиб чиқди. Кеч соат олтида бирровга йиғилишгач, сўнг касаба уюшма қўмитаси томонидан тайёрланган ошга ўтиришга таклиф қилди.

Белгиланган вақтда узунқисқа бўлиб, қўмита аъзолари раис хонасига кириб келишди.

- Бўлмаса бошладик, - деди раис ҳаммага бирбир қараб чиқиб. - Ош совумасин.

Маъруза диққат билан тингланди. Музокара бошланди. Уста Хабибулла тоға жиддий қиёфада гап бошлади.

- Ўз болалар оромгоҳинга эга бўлишга нима етсин! Мана, масалан, менинг уйимда кичик фарзандларим, невараларим, бунинг устига эридан ажралиб келган катта қизимнинг икки боласи, бир тўполон бошласа... Оромгоҳ керак, биродарлар, жуда керак. Энди мен сизларга унинг қуриладиган жойи тўғрисида айтадиган бўлсам... - бирдан унинг юзи ёришди, - Келинглар, ўртоқлар, ош совумасин.

- Бу жудаям зарур масала, - деди таъминот бўлими бошлиғи Алиқул ака.

- Бизда-ку болалар катта бўлган. Энди масаланинг бошқа томонини олиб кўрсак. Ахир уни қуриш учун озмунча материал сарфланадими, а? Бу нарсаларни топиб келтириш айтишга о... - бурчакда ўтирган омбор мудири соатига ишора қилиб, кафтини оғзига олиб келди. - Ҳа, майли, сизлар айтганча бўла қолсин. Биз ҳам қарорга қўшиламиз. Ош совумасин.

Режа бўлимидаги Альфия қўл кўтараётган эди, ўтирганлар баралла норозилик билдиришди:

- Қарор тасдиқлансин. Ахир ош совиб қолди-ку!

Иш хамирдан қил суғургандек тез битиб, ҳамма ошхонага ўтди. Ошни мақтаб-мақтаб ейишди. Ташкилотчи Толмас Жўраевич шаънига кўп илиқ гаплар айтилиб, қадаҳ кўтарилди.

...Орадан беш кун ўтиб, касса олдига биринчи бўлиб етиб келган Алиқул аканинг олдига бирданига иккита рўйхат қўйилди. Бирида оладиган маоши, иккинчисида саккиз кишининг фамилияси ва маошидан босиб қолинадиган пул. Алиқул ака ҳайрон бўлиб кассирга қараган эди, ёнида кулиб турган Толмас Жўраевични кўрди.

- Ош совумасин, - деди у кулиб. - Бизда ҳам бола-чақа бор. Ортиқча маблағ йўқ. Энди ҳар ким харажатини, дегандай...

Алиқул аканинг ортидан етиб келган Ҳабибулла тоғанинг ҳам юзидан табассум ўчди. Кейин кулиб туриб, қўл силтади:

- Майли, ҳаммаси яхшилик учун. Энг муҳими, ош совумасин...

Темур ХАЙДАРОВ.

АФАНДИНИНГ ГАПИ ТЎҒРИ...

Судья кўзойнагини тақиб судланувчига синчиклаб қаради:

- Кечирасиз, кўзимга иссиқ кўриняпсиз, сизни қаердадир кўргандекман.

- Икки йил аввал ўғлингизга скрипкадан сабоқ берган эдим...

Судья икки қўли билан қулоқларини беркитди:

- Ўн беш йилга озодликдан маҳрум этилсин!

* * *

Соатига 40 километр тезликкача юришга рухсат берилган уйдум-чуқур йўлда ДАН ходими қоидабузарни тўхтатиб, протокол тўлдира бошлади.

- Соатига 100 километр тезликда бораётган эди, деб ёзолмайсизми, агар мумкин бўлса, - ялтоқланди қоидабузар ғалати илжайиб.

- Нега энди?

- Шу шалдироқ аравани қимматроққа сотсам дегандим.

* * *

- Доктор, биласизми, кейинги пайтда негадир чап оёғим оғрийдиган бўлиб қолди.

Врач беларво қўл силтади.

- Ҳечқиси йўқ. Бу қариликдан.

- Ундай бўлса, нега ўнг оёғим оғримаяпти, у ҳам шу ёшда-ку!

* * *

Тиланчининг қармоғига тилла балиқча илиниб қолди.

- Тилагингни айт, кўз очиб юмгунча бажо келтираман.

- Унда ... - тиланчи шартини айтди. - Фирма бошлиғи бўлишни истайман!

- Э, қизиқмисиз, - эътироз билдирди тилла балиқча. - Ҳозир ҳам қайси фирмачидан камсиз!

- Гапинг тўғри, - яна ўйлаб, бош қашиди тиланчи. - Унда, майли, дала ҳовлим бўлишини истайман.

- Ия, сизга бир нарса бўлдими, - тағин эътироз билдирди тилла балиқча. - Шаҳардан ташқарида, сўлим тоғ бағрида бир эмас, учта данғиллама участкангиз бор-ку!

- Сен ҳақсан, - тиланчи тақдирга тан бериб, кўзларига ёш олди, қўллари қалтираб одатдагидек хайр-садақа сўрашга тушди. - Мен бечора ғарибга раҳм-шафқат қилинглар...

ISHONCH

МУАССИС:
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир
Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:
Ж.Алимхўжаева, М.Одилова, Э.Воҳидов, С.Остонов, М.Расулов, Э.Ёқубов, В.Зверев (бош муҳаррир ўринбосари-«Ишонч-Доверие»), А.Алламуродов (масъул котиб- «Ишонч»), Ч.Латипов, М.Олимов, М.Содиқов, Н.Рафиқов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78, 136-58-45; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама, эълонлар бўлими 56-87-73

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи; 133; 134

Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди 01.40

Буюртма Г— 0648. 1 2 3 4 5 6